

Alkoholpolitiske retningslinjer i Stjørdal kommune

Alkoholpolitiske retningslinjer i Stjørdal er sist vedtatt av kommunestyret 10. september 2020 i sak 76/20. Retningslinjene presiserer deler av kommunens handlingsrom etter alkoholloven, og vil fungere som en tydeliggjøring av de rammer som settes politisk for kommunen.

De alkoholpolitiske retningslinjene bygger på og støtter opp under målene i alkoholpolitisk handlingsplan. Den alkoholpolitiske handlingsplanen er en lovpålagt plan etter alkohollovens § 1-7d. Gjeldende plan ble sist vedtatt i 2017 som en del av Ruspolitisk handlingsplan.

Alkoholpolitiske retningslinjer kan vedtas uavhengig av handlingsplanen, og i 2024 bør denne vedtas separat med tanke på serveringsbransjens behov for oppdaterte retningslinjer før bevillingsperioden utløper 30.09.2024. Bevillingsperioden er lovfestet i alkohollovens § 1-6, 1. ledd. Rullering av Ruspolitisk handlingsplan vil etter all sannsynlighet ikke være klar tidnok til at bevillingshaverne kan innrette seg etter den om retningslinjene skulle avvente til da.

I ny revidert utgave av alkoholpolitiske retningslinjer foreslås det flere større og mindre endringer. Hovedsakelig basert på en tettere tilnærming til de utfordringer vi ser i Stjørdal. Det har alltid vært intensjonen i Stjørdal å ha en alkoholpolitikk som er næringsfremmende, samtidig som den tydeliggjør bevillingsmyndighetens ansvar for å oppfylle lovkravene som alle bevillingshavere er underlagt. Det skal være lett å få bevilling, samtidig som det skal være lett å miste den. I tillegg tas det tak i gamle vedtak i kommunestyret hvor intensjonen var at retningslinjene skulle følge opp.

Utfordringene og potensielle konflikter mellom beboere og nattklubber i Stjørdal sentrum har også økt noe. Det er kommunens holdning at om man flytter inn i sentrumsområdet, må man også måtte forvente en del økt støy fra ulike kilder. Det gjennomføres konkrete støyberegninger for alle bygg som oppføres, men til nå har støy fra serveringsbransjen ikke vært beregnet. Det er viktig å påpeke at selv om naboloven har presiseringer om ventelighet, hva som må påregnes om man bosetter seg på et sted med forventning til økt støy, så har også kommunen et folkehelseansvar for alle innbyggere. Retningslinjene kan derfor bidra til å redusere og begrense konflikter mellom beboere og næringsliv, selv om det er kanskje er umulig å fjerne konfliktene helt.

Stjørdal har i de siste årene hatt en større gjennomgang av praksis med å innvilge bevillinger. Dette har ført til tydeligere, og til dels strengere krav til bevillingshavere som driver i Stjørdal. Dette har også være politisk ønsket. Bevillingsmyndigheten tar tydeligere tak i potensiell arbeidslivskriminalitet, mer direkte oppfølging av bevillingshavere, tydeligere bruk av alkoholforskriftens bestemmelser om straff og reaksjoner. Dette har ført til en vesentlig reduksjon i antallet uønskede hendelser i kommunen i forhold til tidligere år.

Det er fullt ut mulig for bevillingshavere å drive innenfor lovverket og likevel ha bedriftsøkonomisk gode resultater. Likevel ser man at det av og til mangler noe forståelse for hvorfor alkohollovens bestemmelser finnes. Dette kan skyldes mange forhold, men det som er viktigst å presisere er at selv om alkohol er en lovlig vare, så er det en spesiell vare underlagt sterke begrensninger.

Verdens Helseorganisasjon (WHO) vedtok i 2009 et globalt mål om en reduksjon med minst 10 % i globalt alkoholkonsum innen 2025 sammenlignet med 2010. I 2022 ble perioden forlenget til 2030, og målet er økt til 20 % reduksjon. Norge har sluttet seg til begge disse målene og dette er nedfelt i [Nasjonal alkoholstrategi \(2021-2025\)](#) og [Folkehelsemeldingen \(Meld. St. 15 \(2022-2023\)\)](#).

Nasjonalt har konsumet av registrert alkohol økt i forhold til 2010. Det har vært en svak nedgang i omsetning av avgiftsbelagt alkohol frem mot 2020, men etter dette har konsumet økt betraktelig. Lokalt finnes det ingen tilgjengelige kilder for konsum over tid. Dette da den mest detaljerte kilden for konsum på kommunenivå ([Kommunehelse statistikkbank](#)) ikke er synliggjort siden 2016. Data skal være avlevert til Folkehelseinstituttet (FHI) årlig, men ikke tatt med i statistikken som presenteres på kommunenivå. Dette bør følges opp mot FHI slik at nødvendige verktøy for måling på kommunalt nivå kommer på plass.

For at Norge skal kunne bidra til å løse nasjonale og globale målsettinger, må alle bidra. Likevel er det ikke slik at Stjørdal kommune alene skal ha ansvar for nasjonale og globale mål. Vårt ansvar stekker seg til å ha virkemidler lokalt som bidrar i den større sammenhengen. Til nå har det vært gjort mindre tiltak, men uten at dette kan dokumenteres at fører til en lokal reduksjon ut over siste målepunkt som er 2016. Stjørdal har fra 2012 til 2016 en prosentvis reduksjon i konsum på 8,3 %. Dette er en større nedgang enn landet samlet. Nasjonalt er det en nedgang i perioden på 1,9 %. Trøndelag hadde i samme periode en nedgang 3,9 %. Disse tallene baserer seg på omsetning i dagligvare og Vinmonopol.

For kommuner med enkel tilgang til grensehandel er det selvsagt grunn til å tro at det er en betydelig omsetning av alkohol som ikke er rapportert i omsetningstallene. Dette kommer tydeligst frem i den nasjonale statistikken for perioden 2020 til 2021 hvor nasjonal omsetning av avgiftsbelagt alkohol økte med 25 %. Dette er en god indikator på grensehandel da Norge i denne perioden var helt eller delvis nedstengt under pandemien. Denne kraftige økningen er antatt stabilisert noe, men det finnes ennå ikke nasjonale tall for omsetning for perioden 2022-2023. Selv om grensehandel kanskje ikke er en målbar enhet, så inngår også denne i målsettingen globalt og i Folkehelsemeldingen.

Hvordan Stjørdal skal løse denne målsettingen lokalt, knytter seg i stor grad til to momenter i alkoholpolitikken. Tilgjengelighet og holdningskampanjer. Sistnevnte bør i størst mulig grad gjennomføres nasjonalt, men virkningen kan være usikker eller vanskelig å måle. Tilgjengelighet er kommunene i førersetet på, dersom vi ønsker å ta i bruk verktøyet på en bedre måte for å redusere bruken.

Tilgjengelighet dreier seg om tre perspektiver lokalt; antall serverings-/salgssteder, skjenketider og gebyrnivå for ikke-profesjonelle aktører. Øvrige virkemidler vil i stor grad være sentralt gitte. I tillegg vil en kunnskapsbasert tilnærming for bransjen og ikke-profesjonelle være et mulig virkemiddel. Å vite når en person har fått nok servering, tar nok muligens toppen av de konkrete og kortsiktige skadevirkningene relatert til alkohol, men løser ikke nødvendigvis det overordnede samfunnsproblemet. Formålet med alkoholloven er å redusere bruk av alkohol i samfunnet, men dette baserer seg også i stor grad på et hypotetisk scenario hvor det ikke er lovgivning på området. I et slikt scenario vil loven ha betydelig virkning på reduksjon i forbruk. Alkoholloven har pr. i dag ingen direkte incentiver eller koblinger til globale avtaler eller nasjonale føringer i forhold til folkehelse.

Forslaget til retningslinjer er ikke en dramatisk endring av kurs i alkoholpolitikken, men en gradvis tilstramming for i større grad å kunne oppfylle nasjonale målsettinger for redusert alkoholkonsum.

Forslag til

Alkoholpolitiske retningslinjer i Stjørdal kommune 2024-2028

(Endringer i kursiv)

1. Retningslinjenes formål

Retningslinjene skal bidra til at det overordnede formålet om å redusere alkoholbruken i samfunnet generelt oppfylles, i tillegg til at det i Stjørdal kommune føres en konsekvent og forutsigbar alkoholpolitikk som har som mål å begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære.

Kommunedirektørens merknader:

Justeringer av ordlyd.

Det legges inn et tillegg i formålet for å presisere at Stjørdal kommune skal være forutsigbar for virksomhetene som driver på bakgrunn av vedtatte retningslinjer.

Globalt og nasjonalt er det vedtatt en målsetting om 20 % reduksjon i alkoholbruk innen 2030 målt i forhold til 2010, og dette arbeidet forutsetter at alle bidrar. Til nå har vi nasjonalt sett en økning i avgiftsbelagt konsum, og dette bør legges til grunn for arbeidet videre lokalt. Det finnes pr. dags dato ikke lokale tall for perioden.

2. Alminnelig (fast) skjenkebevilling

Alle bevillingshavere for alminnelig skjenkebevilling skal ha en daglig leder, skjenkestyrer og stedfortreder. Dersom det gjennomføres eierskifte eller skifte av daglig leder, styrer eller stedfortreder, skal dette søkes om til kommunen. Manglende samsvar mellom registrerte involverte aktører og det som er i praksis, kan medføre tildeling av prikker iht. alkoholforskriftens §10-3, 3. ledd.

Kommunedirektørens merknader:

Nytt punkt

Det oppdages ofte ved tilfeldigheter at det er skiftet eiere av en virksomhet, eller at de ansvarlige for skjenking i virksomheten er endret uten at bevillingsmyndigheten er varslet om dette. Som et ledd i veiledning av søkere, er det behov for å presisere konsekvenser for bevillingen dersom virksomheten ikke følger opp dette rettidig.

I utgangspunktet skal virksomheten før endring, melde fra til kommunen om dette slik at bevillingsmyndigheten kan gjennomføre sin kontroll mot politi og skattemyndigheter i god tid før skiftet av aktører faktisk finner sted.

2.1. Skjenkested

Ved vurderingen av om det skal gis bevilling til skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 1, 2 og 3, skal det foretas en konkret vurdering av skjenkestedets konsept, målgruppe og beliggenhet.

Det skal tas særlige hensyn i boligstrøk.

Ved etablering av skjenkested i bygg med boliger i øvrige etasjer eller som er nabo til bygg som er regulert for boligformål, skal det dokumenteres tilstrekkelige bygningsmessige tiltak i forhold til støy. Det skal legges vekt på virksomhetens driftskonsept.

Kommunedirektørens merknader:

Nytt avsnitt

Med endringen i Stjørdal sentrum, med stadig flere sentrale leilighetsbygg, er begrepet "Boligstrøk" noe mer flytende.

Tidligere var bestemmelsen ment brukt i tradisjonelle villastrøk utenfor sentrumskjernen. Gjeldende bestemmelser har fortsatt en skjerming av disse, men med betydelig økning i bosetting i sentrumskjernen, er det grunn til å diskutere om det er ønskelig å inkludere også disse i begrepet "Boligstrøk." Det er en allmenn oppfatning at dersom man bosetter seg i sentrumskjernen av en by, må man samtidig også måtte akseptere et annet støynivå enn i tradisjonelle villastrøk. Dette følger også av nabolovens bestemmelser om ventelighet.

Det er likevel grunn til å presisere at selv om man har valgt å bosette seg i sentrum, så er det fortsatt kommunens ansvar å sikre forsvarlige bomiljø i et folkehelseperspektiv. Kommuneoverlegen har bemerket i forhold til dette at støyproblematikken fra nattklubber kan være et konkret folkehelseproblem. I andre kommuner har man erfart større konflikter som har oppstått av det å godkjenne utested i samme bygninger som boliger. I samme bygg kan håndteres med pålegg om intern støyisolering, men støy fra skjenkesteder påvirker også omgivelsene utenfor byggene. Dette med erfaringer av at støy fra uteserveringer, og også støy ved stenetid og påfølgende tid etter stenging, generelt kan påvirke bomiljøet i sentrum negativt mer enn tidligere også for naboer.

Det er også tatt initiativ til bedre koordinering mellom kommunens saksbehandlere innen byggesak, kommuneoverlege og bevillingsmyndigheten for å begrense antallet konflikter som kan oppstå mellom ulike brukere av Stjørdal sentrum.

Det foreslås en konkret endring i avsnittet, og det ønskes samtidig en diskusjon rundt dette og om det er grunnlag for å vurdere antallet serverings- og skjenkesteder i sentrum. Det har tidligere vært uttalt at antallet serveringssteder i Stjørdal regulerer seg selv med tanke på lønnsomhet i bransjen, men med stadig økende etablering av leilighetsbygg innenfor sentrumsområdet kan dette gi et vesentlig økt kundegrunnlag, noe som det kan være grunn til å diskutere politisk.

2.2. Handels- og tjenestetilbud

For serveringssteder som er etablert i tilknytning til ordinære handels- og tjenestetilbud kan det som hovedregel ikke gis skjenkebevilling.

Det kan likevel gjøres unntak for serveringssteder som ikke har hovedinntekten sin fra skjenking av alkoholholdig drikke, og samtidig har egen adkomst direkte fra gateplan. På slike serveringssteder kan det kun serveres alkoholholdig drikke gruppe 1 og 2 i sentrets åpningstid. Etter sentrets åpningstid kan alkoholholdig drikke klasse 3 serveres.

Serveringssteder som har hovedinntekten sin fra skjenking av alkoholholdig drikke må være fysisk adskilt med vegger mot øvrige butikkarealer og ha egen adkomst for å kunne gis bevilgning.

Kommunedirektørens merknader:

Ingen endring.

2.3. Godkjenning av lokaler

Lokaler innendørs og utendørs som benyttes til skjenking må være godkjent for formålet.

Kommunedirektørens merknader:

Nytt punkt.

Det er ved flere anledninger (hovedsakelig for enkeltanledninger) avdekket at lokaler som benyttes ikke er godkjent for formålet. Eks. driftsbygninger o.l.

Ved å presisere at lokalene skal være godkjent bygg- og brannmessig, sikrer kommunen at vi har gjort det vi kan for å skape gode og trygge arrangementssteder.

2.4. Uteservering

Det kan gis bevilling til skjenking i utearealer knyttet til skjenkestedet. Skjenkingen må foregå innenfor et fysisk avgrenset område, og være slik at personalet har oversikt og kan føre kontroll. Uteområdet må ikke hindre trafikk og annen ferdsel. Målsatt tegning av arealet skal følge søknaden. *Uteservering kan kun etableres på egen eller leid grunn.*

Konstruksjoner i forbindelse med uteservering skal være godkjent av kommunen før de tas i bruk.

Kommunedirektørens merknader:

Presiseringer

Uteservering skal normalt skje på egen grunn og i henhold til gjeldende regelverk om søknads- og meldepliktige tiltak. I de tilfeller uteservering etableres på fortau og tilsvarende, skal dette være godkjent av grunneier og kommunen.

Uteservering skal ikke være til hinder for allmennhetens bruk av fortau, park eller veg.

Det er i dag uteserveringer i kommunen som er oppsatt i strid med gjeldende lovverk. For de aktører som ikke har de nødvendige godkjenninger på plass, vil kommunen følge opp, og virksomhetene vil bli gitt anledning til å endre konstruksjonene i henhold til kommunens retningslinjer.

2.4.1. Skjerming av barn og unge

For uteservering som grenser mot områder hvor barn og unge normalt oppholder seg, (parker, lekeplasser o.l.), skal serveringsstedet motvirke innsyn til utendørs servering av allmennpreventive hensyn. Kommunen anbefaler bruk av tett beplantning i en høyde på minst 110 cm som naturlig skjerm.

Kommunedirektørens merknader:

Nytt punkt.

Etter innspill fra kommunens barnetalsperson, er det kommet frem momenter som tilsier at skjenking av alkohol ikke bør skje i områder som er naturlige oppholdssteder for barn. Spesielt er dette aktualisert gjennom etablering av restauranter som grenser mot Kimenparken og tilhørende lekeplasser.

Det er tillatt med barn på alle restauranter i Stjørdal kommune, men et slikt tillegg skal spesielt sikre at barn som ikke har noen tilknytning til et restaurantbesøk, ikke blir presentert for en virkelighet hvor alkohol er et vanlig element i alle deler av samfunnet.

Å stille krav om skjerming med beplantning av en viss høyde er et mildt krav som restauranter på en enkel måte kan imøtekomme. Skjerming vil gi bevilingshavere muligheten til å likevel servere utendørs selv om dette skjer i rimelig nærhet til lekeplass/oppholdssted for barn. En høyde på minimum 110 cm vil gi den nødvendige skjerming for innsyn i det som skjer i bordhøyde.

2.4.2. Tobakksskadelov

Uteservering kan etter tobakksskadeloven benyttes som røykesone dersom det er sikret tilstrekkelig utlufting på stedet. Stjørdal kommune stiller følgende krav til røykeområde utendørs:

- *Dersom uteserveringen har takoverbygg eller heltrukken markise
  - o *Vegger kan maksimalt være 110 cm målt fra gulvet på uteserveringen.**
- *Dersom uteserveringen ikke har takoverbygg eller heltrukken markise
  - o *Vegger kan være opp til 210 cm på maksimalt tre av fire sider målt fra gulvet av uteserveringen.**

Uavhengig av de generelle retningslinjene for uteservering, vil det alltid foretas en konkret vurdering av det enkelte serveringssted med tanke på om utlufting er tilstrekkelig.

Kommunedirektørens merknader:

Nytt punkt.

Kommuneoverlegen i Stjørdal har definert en standard som vil kunne være en retningslinje for bygningsmessig utforming av soner for tillatelse av røyking utendørs på serveringssted. Standarden tilsvarer kravene i rettskraftige dommer og de krav som stilles fra Arbeidstilsynet.

Det vil alltid være et skjønn som utøves av kommuneoverlegen og Arbeidstilsynet i slike saker, men en standard vil klargjøre for virksomhetene hva som må påregnes som minstekrav til utlufting.

Det er i dag virksomheter i Stjørdal som ikke tilfredsstillter disse kravene, og disse vil bli fulgt opp og gitt anledning til å rette konstruksjonene i henhold til kommunens retningslinjer.

Det er ønskelig at bestemmelsene om røyking ved uteservering tas inn i retningslinjene for salgs- og skjenkebevillinger, da dette i de fleste tilfeller kun er aktuelt for serveringssteder som faller inn under disse retningslinjene. Bestemmelsene gjelder likevel også for andre serveringssteder uavhengig av om de skjenker alkohol eller ikke.

2.5. Skjenketider

Skjenkesteder med alminnelig bevilling kan innvilges følgende skjenketid:

Hverdager og lørdag:

- Alkoholholdig drikke gruppe 1 og 2: fra kl. 08.00 til kl. 02.00.
- Alkoholholdig drikke gruppe 3: fra kl. 13.00 til kl. 02.00.

Søndag, offentlig høytidsdag og helligdag

- Alkoholholdig drikke gruppe 1 og 2: fra kl. 08.00 til kl. 01.00.
- Alkoholholdig drikke gruppe 3: fra kl. 13.00 til kl. 24.00.

Kommunedirektørens merknader:

Ingen reell endring.

Presiseringen i tidligere retningslinjer, av at 1. juledag er en helligdag, er unødvendig og bør strykes. Unntaksbestemmelsen om at utesteder kunne søke om utvidet skjenketid på helligdager i romjulen ble fjernet ved revidering av retningslinjene i 2020

Både med og uten en slik presisering vil alle høytids- og helligdager ha samme skjenketid som for søndager innenfor dagens retningslinjer.

2.5.1. Skjenketider ved hoteller

Hoteller kan innvilges følgende skjenketid, alle dager:

- Alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2: fra kl. 08.00 til kl. 02.00
- Alkoholholdig drikk gruppe 3: fra kl. 13.00 til kl. 02.00
- Kommunedirektørens merknader:

Ingen endring.

2.5.2. Skjenketider ved Trondheim Lufthavn, Værnes

Skjenkesteder på flyplassen **i rød sone** (innenfor sikkerhetskontrollen) kan innvilges følgende skjenketid, alle dager:

- Alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2: fra kl. 06.00 til kl. 03.00
- Alkoholholdig drikk gruppe 3: fra kl. 13.00 til kl. 03.00

Skjenkesteder på flyplassen **utenfor rød sone** kan innvilges følgende skjenketid:

Hverdager og lørdag:

- Alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2: fra kl. 08.00 til kl. 02.00.
- Alkoholholdig drikk gruppe 3: fra kl. 13.00 til kl. 02.00.

Søndag, offentlig høytidsdag og helligdag

- Alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2: fra kl. 08.00 til kl. 01.00.
- Alkoholholdig drikk gruppe 3: fra kl. 13.00 til kl. 24.00.

Kommunedirektørens merknader:

Presiseringer og endringer utenfor Rød sone.

Siden retningslinjene sist ble revidert, er det etablert skjenkesteder på flyplassen som ligger utenfor rød sone. Rød sone betegner området innenfor sikkerhetskontrollen. Skjenkesteder utenfor rød sone kan besøkes av alle, uavhengig av om de reiser med fly eller ikke.

Utvalg kultur og levekår vedtok i sitt møte 26.09.2023 at skjenkesteder utenfor sikkerhetskontrollen må vurderes på lik linje med ordinære bevillingshavere da disse kan besøkes av alle uavhengig av om de er reisende eller ikke.

Det har blitt vurdert om skjenketid skal settes lik de spesielle skjenketider for flyplassen innenfor rød sone, som for omliggende hoteller eller om skjenketiden skal settes som for alminnelig skjenkebevilling. Konseptet med servering og skjenking utenfor rød sone vurderes som mest likt alminnelig skjenkebevilling, og det anbefales

derfor at skjenketidene utenfor rød sone settes likt med alminnelige skjenkebevillinger.

2.5.3. Skjenketider utendørs

Bevilling for skjenking i uteområder kan, etter en konkret vurdering, følge skjenketidene for øvrig. Ved vurderingen skal det legges vekt på uteserveringens form og beliggenhet, og hensynet til å begrense støy i nabolaget.

Kommunedirektørens merknader:

Ingen endring.

2.6. En-prosent MC-klubber

Det gis ikke alminnelig skjenkebevilling til en-prosent MC-klubber, andre MC-klubber som sympatiserer med disse, i lokaler som disponeres av slike klubber eller til arrangement i slike klubbers regi uansett hvilket sted arrangementet skal avholdes.

Kommunedirektørens merknader:

Nytt punkt.

En-prosent MC-klubber er organisasjoner som selv definerer seg som klubb som bryter ut av det lovlydige samfunnet, eller rettere sagt som kun anerkjenner og følger sine egne lover og regler.

Med bakgrunn i kommunestyrets vedtak 01.03.2012 i sak 14/12 presiseres det at Stjørdal kommune ønsker å bekjempe en-prosent- klubbene med alle lovlige midler.

I saksutredningen konkluderes det med at det er spesielt innenfor alkohollovgivning og plan- og bygningsloven kommunene kan utøve myndighet knyttet til slike organisasjoner.

I Trøndelag er det pr. dags dato tre kjente etablerte en-prosent MC-klubber. Hells Angels i Trondheim, Gladiators MC i Melhus og Coffin Cheaters Mid County i Stjørdal. I tillegg til disse finnes flere klubber som helt eller delvis støtter disse eller er erklærte supportklubber.

Opplysninger om hvilke klubber som definerer seg som en-prosent klubber og klubbenes sympatisørklubber innhentes løpende fra politiet.

Ved å inkludere en tydelig bestemmelse i kommunens retningslinjer for skjenking, vil man ha det tilstrekkelige virkemiddelapparatet for å kunne støtte opp under kommunestyrets vedtak fra 2012.

3. Skjenkebevilling for enkelt anledning

All servering av alkoholholdig drikke mot en eller annen form for betaling/vederlag krever bevilling. For enkelte lokaler og offentlige steder kreves det bevilling om alkohol skal drikkes eller serveres også uten betaling/vederlag.

Bevillingssøker må være fylt 18 år på søknadstidspunktet. Ansvarlig skjenkestyrer og stedfortreder må være fylt 20 år på arrangementsdatoen. Det er ikke krav om bestått kunnskapsprøve.

Ved brudd på alkohollovens bestemmelser for en enkelt anledning, kan bevillingshaver, styrer og stedfortreder gjøres ansvarlig. Brudd på alkoholloven ved en tidligere anledning kan medføre at bevilling ikke gis for en senere anledning.

Kommunedirektørens merknader:

Nytt punkt.

Det er sjelden at det avdekkes grove brudd på alkoholloven når det gjelder enkeltanledninger. Likevel forekommer det, og alkoholforskriftens bestemmelser om prikktildeling er lite effektive for slike arrangementer. Prikktildeling er kun effektivt når det dreier seg om daglig drift.

Ved å ta inn reaksjon på brudd i retningslinjene, vil man bedre kunne avverge flere brudd fra de ansvarlige. Iht. alkohollovens § 1-7a, er vi pliktige til å vurdere om en søker er egnet til å ha bevilling.

Den anbefalte reaksjonen på mindre alvorlige brudd vil være å kalle inn de ansvarlige til samtaler dersom det søkes på nytt. Disse samtalene bør i hovedsak dreie seg om å veilede ansvarlige personer i hvordan de skal unngå fremtidige lovbrudd.

Ved grove brudd på alkoholloven må kommunen, etter en skjønnsmessig vurdering, ta stilling til om det er forsvarlig å godkjenne ny søknad eller om denne bør avslås.

3.1. Bevillingsgebyr for enkelt anledning

Bevillingsgebyr betales for hver enkelt omsøkt anledning. Om en søknad omfatter flere anledninger skal gebyr betales for hver enkelt anledning. For enkelt anledning som går over flere dager, beregnes gebyr pr. dag.

Sats for bevillingsgebyr settes ut ifra arrangementskonsept og kommunens kostnader i forbindelse med søknaden. Gebyr kan reduseres dersom skjenkestyrer og stedfortreder kan dokumentere at KORUS sitt e-læringskurs i Ansvarlig vertskap er gjennomført og bestått.

For større arrangementer, som festivaler og lignende, skal det leveres omsetningsoppgave for alkohol og betales årlig gebyr som for alminnelige bevillinger iht. alkoholforskriftens § 6-2.

Søknadsgebyr for svært små arrangementer, som losjemøter og tilsvarende hvor skjenking av alkohol er en svært liten del av arrangementet, settes lik redusert sats og faktureres pr. innlevert søknad.

Bevillingsgebyr for mindre enkelt anledning settes slik:

Ordinær sats: kr. 1120,-

Redusert sats: kr. 600,-

Bevillingsgebyr og søknadsgebyr justeres årlig etter lønns- og prisvekst.

Kommunedirektørens merknader:

Nytt punkt.

Tatt inn i henhold til Kommunestyrets vedtak i sak PS 2/2024

3.2. Søknadsfrist

Søknadsfrist for bevilling for enkeltanledning er 2 uker før arrangementet. I perioder av året og i spesielle saker kan behandlingstiden være lengre. Søknader mottatt innenfor tidsfristen blir behandlet fortløpende. Arrangementet kan ikke gjennomføres som omsøkt om godkjenning fra kommunen ikke er ferdigstilt.

Kommunedirektørens merknader:

Nytt punkt.

Det er behov for en presisering av tidsfristene for å søke om bevilling for enkelt anledning. I stor grad kommer slike søknader inn med kortere tid til arrangementet skal gjennomføres enn den oppgitte behandlingstiden. Dette i seg selv vil ofte kunne medføre at kommunens skjenkekontroll ikke har kapasitet til å legge inn arrangementet i sine arbeidsplaner, noe som er svært uheldig.

Det er derfor ønskelig at det vedtas en frist på to uker for søknader om skjenkebevilling for enkeltanledning. I tilfeller hvor arrangører er tidligere godkjent og hvor skjenkekontrollen bekrefter at de har praktisk mulighet til å legge inn arrangementet, kan arrangementer behandles også etter fristen.

Det er viktig å legge til at saksbehandlingstid på to uker forutsetter de nødvendige godkjenninger fra andre offentlige etater som politi, skatteetat og sosialtjenesten. Dersom disse ikke kan gi positivt svar på vandelsvurdering og andre vurderinger innen to uker, vil dette i konsekvens kunne medføre at en søknad ikke blir behandlet i tide og at arrangementet ikke kan gjennomføres som planlagt.

3.3. Skjenketider og aldersgrenser for enkelt anledning

Bevilling for enkelt anledning kan innvilges med tilsvarende skjenketider som for alminnelig bevilling.

Det skal foretas en vurdering av om det skal settes vilkår om 18-års grense for inngang til skjenkestedet.

Dersom det ikke er begrenset tilgang til arrangementet for mindreårige eller underårige, kreves det fargede armbånd som klart synliggjør gjestens alder (under 18 år, minst 18 år og minst 20 år) og dermed hvem har tilgang på alkoholservering og for hvilken alkoholstyrke.

Kommunedirektørens merknader:

Tillegg om armbånd.

Krav om vurdering av 18-års grense til arrangementer hvor det selges alkohol er en lokal bestemmelse. I vurderingen legger bevillingsmyndigheten vekt på om arrangøren kan sikre tilfredsstillende kontroll med at alkohol ikke selges eller nytes av mindreårige eller underårige.

Den lokale regelen er vanskelig å håndheve, da det sjeldnere gjennomføres kontroller på slike enkeltarrangementer. Og dersom det gjennomføres kontroll i forbindelse med enkeltarrangementer, er reaksjonsmulighetene på brudd mindre virkningsfulle da regelverk om prikktildeling ikke rammer bevillingshaver i tilstrekkelig grad slik de gjør for faste bevillinger.

Det er derfor ønskelig at det presiseres at det stilles formelle krav om fargemerkede armbånd, som også er politiets anbefaling, på alle arrangementer som ikke har klart definert aldersgrense for inngang på skjenkestedet på enten 18 år (ved skjenking av alkohol i gruppe 1 og 2) eller 20 år (ved skjenking av alkohol i gruppe 1, 2 og 3)

3.4. Idrettsarrangementer

Det gis normalt ikke bevilling for enkelt anledning i forbindelse med idrettsarrangement. *I spesielle tilfeller og i klart definerte salgsområder kan det gis bevilling etter en helhetsvurdering. Det gis ikke bevilling til tribuneområder eller til arrangementer som defineres som barne- og breddeidrett.*

Kommunedirektørens merknader:

Tilleggspresisering.

Opprinnelsen til denne lokale bestemmelsen er fra etableringen av Stjørdalshallen. I saken ble det presisert at Stjørdal kommune ikke ønsker alkohol inn på en idrettsarena eid av kommunen. Spesielt på grunn av forventede internasjonale arrangementer og krav fra internasjonale arrangører om at VIP-områder og andre skulle ha tilgang på alkohol. Med hjemmel i lokale retningslinjer har bevilling til nå blitt avslått.

Etter den tid har Stjørdal fått flere internasjonale idrettsarrangementer utenfor Stjørdalshallen, som for eksempel Rallycross på Hell (HellRX). HellRX har, helt siden 1. VM-runde i Stjørdal, blitt innvilget skjenkebevilling for sitt arrangement noe som i prinsippet er i strid med kommunens eget regelverk. Bevilling er gitt både til

publikum i klart avgrensede områder, på tribuner og til VIP-områder. Norsk Bilsportforbund definerer selv til dels sin aktivitet som idrett. I motsetning til f.eks. Norges fotballforbund, har ikke Bilsportforbundet noe klart forbud mot tribunesalg av alkohol.

Stjørdals-Blink Fotball har ved flere arrangementer søkt om skjenkebevilling for begrensede områder før og evt. etter kamp. Det er aldri søkt som skjenking på tribuner inne på stadion. Norges fotballforbund godkjenner at salg og konsum av alkohol kan skje på arrangementer knyttet til toppfotballen, men ikke på breddearrangementer. Alkohol kan aldri selges eller konsumeres på tribuner.

Det virker urimelig at et arrangement som HellRX skal innvilges skjenkebevilling og Stjørdals-Blink Fotball skal avslås, i og med at begge arrangementer til dels faller inn under bestemmelsen i retningslinjene.

For å kunne sikre likebehandling av alle søkere i kommunen bør avsnittet justeres. For kommunal eiendom, som Stjørdalshallen, kan eier selv bestemme om det skal tillates alkohol ved utleie. Den generelle bestemmelsen er dermed ikke nødvendig, da eierinteressene vil regulere dette.

Det vil ikke bli åpnet for generell servering av alkohol på tribuner eller tilsvarende, kun i avgrensede områder for servering.

3.5. Større arrangementer

Under større kultur- og næringslivsarrangement kan det innvilges skjenkebevilling med skjenketid til klokken 03.00 for alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 for skjenking både innendørs og i avgrenset uteservering.

I vurderingen av om det er et større kultur- og/eller næringslivsarrangement må det legges vekt på arrangementets formål og omfang.

Kommunedirektørens merknader:

Ingen endring.

3.6. Godkjenning av lokaler

Lokaler som benyttes til skjenking må være godkjent for formålet.

Kommunedirektørens merknader:

Nytt punkt.

Det er ved flere anledninger (hovedsakelig for enkeltanledninger) avdekket at lokaler som benyttes ikke er godkjent for formålet. Eks. driftsbygninger i landbruket o.l.

Ved å presisere at lokalene skal være godkjent bygg- og brannmessig, sikrer kommunen at vi har gjort det vi kan for å skape gode og trygge arrangementssteder.

3.7. En-prosent MC-klubber

Det gis ikke skjenkebevilling for enkeltanledning til en-prosent MC-klubber, andre MC-klubber som sympatiserer med disse, i lokaler som disponeres av slike klubber eller til arrangement i slike klubbers regi uansett hvilket sted arrangementet skal avholdes.

Kommunedirektørens merknader:

Nytt punkt.

En-prosent MC-klubber er organisasjoner som selv definerer seg som klubb som bryter ut av det lovlidige samfunnet, eller retttere sagt som kun anerkjenner og følger sine egne lover og regler.

Med bakgrunn i kommunestyrets vedtak 01.03.2012 i sak 14/12 presiseres det at Stjørdal kommune ønsker å bekjempe en-prosent klubbene med alle lovlige midler.

I saksutredningen konkluderes det med at det er spesielt innenfor alkohollovgivning og plan- og bygningsloven kommunene kan utøve myndighet knyttet til slike organisasjoner.

I Trøndelag er det pr. dags dato tre kjente etablerte en-prosent MC-klubber. Hells Angels i Trondheim, Gladiators MC i Melhus og Coffin Cheaters Mid County i Stjørdal. I tillegg til disse finnes flere klubber som helt eller delvis støtter disse eller er erklærte supportklubber.

Opplysninger om hvilke klubber som definerer seg som en-prosent klubber og klubbenes sympatisørklubber innhentes løpende fra politiet.

Ved å inkludere en tydelig bestemmelse i kommunens retningslinjer for skjenking, vil man ha det tilstrekkelige virkemiddelapparatet for å kunne støtte opp under kommunestyrets vedtak fra 2012.

4. Ambulerende bevilling

Kommunedirektørens merknader:

Punktet slettes.

Ambulerende skjenkebevilling har historisk blitt praktisert i Stjørdal som en åpen løsning for sluttede selskap etter lovens bestemmelser.

Etter loven, og helsedirektoratets retningslinjer, kan kommunestyret vedta et visst antall ambulerende skjenkebevillinger. Dette er bevillinger som ikke er knyttet til person eller lokale, og tas først i bruk når et konkret behov oppstår. Ved en regulering av antallet samtidige arrangementer i kommunen, vil man kunne begrense den totale alkoholomsetningen.

Dersom kommunestyret velger å ikke opprette et visst antall ambulerende bevillinger, faller grunnlaget for denne delen av lovens bestemmelser om bevilling bort. Stjørdal kommune har ikke vedtatt noe om antallet bevillinger som kan gis som ambulerende, og antallet samtidige arrangementer har ikke vært en utfordring til nå.

Når en ambulerende skjenkebevilling skal tas i bruk, gjennomføres det i Stjørdal en lik prosess som for enkeltanledning. Av denne grunn er det vanskelig å se at det er noen reell forskjell mellom ambulerende bevilling og for enkeltanledning. Ambulerende skjenkebevillinger er heller til dels en strengere bestemmelse for skjenking i og med at innehavere av slike bevillinger ikke har rett til å kjøpe alkoholholdig drikke fra grossist.

Bruken av begrepet ambulerende skjenkebevilling fører til mer forvirring blant søkerne, og vil oftere skape inntrykket av at det ikke er nødvendig å søke om bevilling. Det anbefales derfor at Stjørdal kommune kun tildeler bevillinger for enkeltanledning for de søkere som ikke innehar fast alminnelig bevilling, og at hele punktet tas bort.

5. Salgsbevilling

Ved innvilgelse av søknad om salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 skal det settes som vilkår at alkoholholdig drikk er slik plassert at den ikke kan forveksles med alkoholfri og alkoholsvak drikk på følgende måte:

- *Alkoholholdig drikke skal ikke plasseres på samme hylle-/skapseksjon som alkoholfri eller alkoholsvak drikke.*
- *Ved salg av alkoholholdig drikke fra pall uten hylleplassering, skal det være gangpassasje mellom paller med alkoholholdig drikke og alkoholfri eller alkoholsvak drikke.*

Tegning av salgsarealet med plassering av alkoholholdig drikk skal følge med søknaden. Endringer på plassering må varsles og godkjennes av kommunen.

Kommunedirektørens merknader:

Presisering.

Uten at det er presisert tydeligere hva som er kommunestyrets intensjon i det opprinnelige vedtaket, så er avsnittet vanskelig å håndheve. Det er derfor ønskelig med presiseringer/utdypinger.

5.1. Salgstider

Salgsbevilling kan gis med følgende salgstid:

- Alkoholholdig drikk gruppe 1:
  - kl. 08.00 til kl. 20.00 på hverdager.
  - kl. 08.00 til kl. 18.00 på lørdager.

- *Alkoholholdig drikk gruppe 2, for bevillingshavere med tilvirknings- og salgsbevilling i egen virksomhet:*
  - *kl. 08.00 til kl. 20.00 på hverdager.*
  - *kl. 08.00 til kl. 18.00 på dager før søn- og helligdager.*
  - *Salg av alkoholholdig drikk gruppe 2 er ikke tillatt på søndager, helligdager, 1. og 17. mai.*

Kommunedirektørens merknader:

Tillegg.

Salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 2 er normalt et anliggende for Vinmonopolet og reguleres av vedtatte salgstider for disse. Likevel er det i henhold til EØS-avtalen tillatt med tilvirkning og salg av frukt- og bærbasert alkoholholdig drikke opp til 22 % så lenge tilvirkning og salg skjer i egen virksomhet. All tilvirket drikke må falle inn under posisjon 22.06 i Tolltariffens produktliste.

Det er ikke tillatt med salg av annen drikke i klasse 2. Det er derfor nødvendig med en presisering av salgstider for dette.

Det er i Stjørdal pr. dags dato én virksomhet med slik godkjenning og det anbefales at det vedtas salgstider for slik drikke som for alkoholholdig drikke i gruppe 1, opp til 4,7 %.

5.2. *Selvbetjente kasser ved salgssted*

Ved salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 i selvbetjente kasser, skal det alltid gjennomføres salgskontroll med fysisk kontakt mellom betjening og kunde på selvbetjeningspunktet. Dette for å ivareta butikkens ansvar for kontroll med alder og evt. beruselse.

Det er ikke tillatt med avstandsgodkjenning av salg.

Det tillates ikke salg av alkohol fra selvbetjente butikker.

Kommunedirektørens merknader:

Nytt punkt.

Selvbetjente kasser finnes nå stort sett i alle butikker som omsetter alkohol i Stjørdal. Ved registrering av alkoholholdig drikke, vil dette medføre krav om en aktiv handling fra ansatte i butikken før kjøpet kan gjennomføres. For de større butikkene kan dette nå skje ved at kassepersonell i annen betjent kasse, som kan sitte et stykke unna, kontrollerer alder visuelt før kjøpet godkjennes. Likevel er det i slike tilfeller minimal mulighet til å kontrollere grad av beruselse som i en kassesituasjon ville blitt avdekket gjennom nærhet til kunden.

Helsedirektoratet har presisert at salg av alkoholholdig drikke forutsetter fysisk kontakt mellom butikkens ansatte og kunden. Spesielt med tanke på grad av beruselse, men også for konkret alderskontroll. Da butikkene i dag har teknisk mulighet til å godkjenne salg på avstand i annen kasse, er ikke dette kravet tilfredsstilt.

Butikkene har slik vi ser det to muligheter til å løse denne utfordringen. Enten ved å sørge for at betjening fra butikkens ansatte fysisk skjer ved selvbetjeningspunktet, eller at alt salg av alkoholholdig drikke i gruppe 1 alltid sluses til betjent kasse. Kommunen vil ikke legge føringer på hvilke ordninger som tas i bruk, men vil ikke kunne godta avstandsgodkjenning som alternativ.

6. Tilvirkningsbevilling

Alminnelig salgs- og skjenkebevilling kan utvides til å gjelde tilvirkning av alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2, *opptil 22 %, som ikke er brennevin*, for salg/skjenking i egen virksomhet.

For gruppe 2 gjelder dette kun for visse alkoholholdige drikker som ikke er basert på malt eller druer, og som ikke er tilsatt brennevin.

Slik bevilling kan bare gis dersom tilvirkningen og salg/skjenking skal skje ved tilvirkningsstedet og dette vil utgjøre en del av stedes helhetlige karakter og tilbud.

Kommunedirektørens merknader:

Presisering.

Det legges inn en presisering av gjeldende rett i forhold til tilvirkning og salg/skjenking av alkoholholdig drikke gruppe 2. EØS-avtalen gir Norge rett til å kreve at alkoholholdig drikke klasse 2 som er produsert med basis i druer eller malt, skal omsettes via Vinmonopolet. Denne bestemmelsen gir ikke tilsvarende krav om drikke opp til 22 % som ikke er basert på druer eller malt. All tilvirket drikke må falle inn under posisjon 22.06 i Tolltariffens produktliste.

7. Vilkår

Det kan settes vilkår i samsvar med alminnelige forvaltningsrettslige regler.

For alminnelige salgs- og skjenkebevillinger, skal det settes vilkår om at internkontroll er dokumentert ovenfor kommunen innen én måned etter at bevillingen er gitt.

Manglende dokumentasjon av internkontroll innen en måned anses som brudd på kravet om forsvarlig drift jf. alkoholforskriften § 10-3, 1. ledd iht. alkoholloven §§ 3-9 og 4-7.

Kommunedirektørens merknader:

Nytt avsnitt.

Kravet om godkjent internkontroll har vært presisert til bevilingshavere for faste skjenkebevillinger i mange år i Stjørdal kommune. Likevel har det ikke vært reaksjoner på manglende dokumentasjon.

Nytt avsnitt vil gjøre det klart og tydelig for bevilingshavere at dersom vilkåret ikke er oppfylt, så vil dette medføre reaksjoner i form av prikktildeling.

Internkontrollen er bevilingshavers viktigste verktøy for å kunne drive forsvarlig skjenking av alkohol. I dette ligger også hvordan intern opplæring av ansatte gjennomføres, de ansattes kunnskap om alkoholloven, gjestenes opplevelse av at skjenkestedet er seriøst drevet m.m.

Til nå er det ikke registrert at internkontrollen er dokumentert av noen bevilingshavere til kommunen som bevilingsmyndighet. Tillegget vil gi et tydelig signal om at dokumentasjon av dette ikke er frivillig, samt presisere reaksjonsform ved brudd på fristen for innsending.

Dokumentasjonen som blir innsendt skal være elektronisk tilgjengelig i kommunens arkivsystem, og følger bevillingen for hver enkelt bevilingshaver.

Mindre mangler i internkontroll kommer inn under prikktildeling i alkoholforskriftens §10-3, 3. ledd. Brudd på kravet til forsvarlig drift etter 10-3, 1. ledd, gjelder kun saker der det ikke eksisterer noen internkontroll i sin helhet.

7.1. Alkoholfrie alternativer

Det skal tilbys tilsvarende alkoholfritt alternativ til hver alkoholholdig drikke som serveres. Det vil si at serveres det rødvin på stedet, skal de ha et alkoholfritt rødvin-tilbud. Likeledes gjelder dette hvitvin og øl.

For mindre enkeltanledninger skal det minimum tilbys ett alkoholfritt alternativ uten krav til at alle varianter av alkoholholdig drikke også skal tilbys i alkoholfri variant. Bevillingssøker må oppgi dette i søknad om bevilling for å kunne unntas fra normalkravet.

Kommunedirektørens merknader:

Mindre justeringer og presiseringer.

Setningen om presisering av at det kan selges cider og most foreslås tatt ut. Cider kommer i alkoholholdig og alkoholfrie varianter og most er i prinsippet en alkoholfri drikke, så det er dekket av de øvrige formuleringene.

Intensjonen med opprinnelig avsnitt er i henhold til lovverket, men dette kan, for mindre enkeltanledninger, være et urimelig pålegg. For mindre arrangementer er det vanskelig å kunne forsvare at alle ulike kategorier alkoholholdig drikke også skal kunne fylles av tilsvarende alkoholfri drikke. Dette legger opp til en skjønnsmessig vurdering av hva som er et mindre arrangement i godkjenningen fra kommunens side. For større arrangementer som festivaler og lignende vil kravet fortsatt gjelde.

For mindre enkeltanledninger er det vurdert som tilstrekkelig å stille krav om at det finnes et alkoholfritt alternativ for arrangementet, uten å stille krav om at en arrangør skal kunne servere rødvin, hvitvin, øl og alle andre alkoholholdige varianter i alkoholfri versjon.

Ønsker en arrangør å bli ansett som fritatt fra plikten om å servere alle varianter alkoholfri drikke, må søker selv be om dette i søknaden. Dette for at kommunen skal kunne vurdere om det tilfredsstillende kravet til mindre arrangement.

7.2. Spesielt om skjenking:

Det skal ved hver søknad om alminnelig skjenkebevilling stilles krav om følgende:

- *Skjenkestyret og stedfortreder skal dokumentere bestått e-læringskurs i Ansvarlig Vertskap.*
- *Daglig leder/styret/stedfortreder skal delta på kommunens bransjemøter i Ansvarlig alkoholhåndtering.*
- *Det er forbud mot pengespillautomater på skjenkestedet.*

Kommunedirektørens merknader:

Tilleggspunkt.

Mange kommuner i Norge krever nå at styret og stedfortreder gjennomfører KORUS/Helsedirektoratets e-læringskurs i Ansvarlig Vertskap. Flere kommuner krever at alle ansatte skal gjennomføre kurset.

E-læringskurset Ansvarlig Vertskap er det beste virkemiddelet kommunene har for å gi nødvendig praktisk opplæring til alle som skal være ansvarlig for skjenkingen.

Det er en positiv utvikling i bransjen i Stjørdal kommune, men å stille krav om bestått kurs er et viktig element i forebygging. Vi ønsker at bransjen tar ansvar for egen opplæring og kurs i Ansvarlig Vertskap er en engangforeteelse for de som gjennomfører kurset.

Kurset Ansvarlig Vertskap er utviklet av KORUS og gir en meget god praktisk innføring i konkrete situasjoner bransjen møter daglig. Kurset har pr. dags dato en kostnad på kr. 200,- pr. deltaker og kursmateriellet er tilgjengelig for søker i 5 år etter avlagt prøve. Dette medfører at styret/stedfortreder også kan bruke alle moduler i kurset ovenfor alle ansatte i virksomheten som en del av internopplæring i personalmøter og lignende. E-læringskurset tar ca. 2,5 time pr. deltaker.

Vilkåret kommer som et tillegg til lovens krav om etablererprøve og kunnskapsprøve alkohol. Likevel anses det som en forbedret tilnærming til dagligdagse situasjoner da det er omfattende praktiske eksempler i e-læringen.

I Stjørdal ønskes det at minimum styret og stedfortreder har bestått kurset, og samtidig vil vi oppfordre til at disse bruker kurset aktivt i opplæringen av øvrige ansatte.

Det arbeides i KORUS og Helsedirektoratet med et opplegg for tilsvarende kurs i Ansvarlig Salg, men da dette ikke er tilgjengelig ennå så vil vi ikke legge inn krav om dette for den delen av bransjen.

Det årlige møtet mellom bransjen og offentlige myndigheter endrer navn til Ansvarlig alkoholhåndtering for å unngå forvekslinger med e-læringskurset.

Det skal ved hver søknad om alminnelig skjenkebevilling vurderes om det skal stilles krav om:

- godkjente dørvakter
- tilstrekkelig belysning utenfor skjenkestedene fram til en time etter stengetid på enkelte dager.

Virksomheten skal følge reglene om gjeldende krav til minstelønn for ansatte i Serveringsbransjen. Ved søknad om bevilling eller krav fra kommunen skal virksomheten fremlegge dokumentasjon på at de ansatte har minstelønn.

Kommunedirektørens merknader:

Ingen endring.

7.3. Spesielt om salg:

Det skal ved hver søknad om alminnelig salgsbevilling stilles krav om:

- deltakelse i kommunens møter i *Ansvarlig alkoholhåndtering*.

Kommunedirektørens merknader:

Justering.

Det årlige møtet mellom bransjen og offentlige myndigheter endrer navn til Ansvarlig alkoholhåndtering for å unngå forvekslinger med e-læringskurset Ansvarlig Vertskap.

Generelle kommentarer om salg via netthandel:

Kommunedirektørens merknader:

Det er i dag to godkjente salgsbevillinger for netthandel med alkohol. Ved utlevering enten hjemme hos bestiller eller ved godkjent utleveringssted er det ikke praktisk mulig å avholde salgskontroll. Dette da utleveringer skjer sporadisk og i et til dels lite volum. Kontroll med overholdelse av alkoholovens bestemmelser er derfor ikke mulig i tilstrekkelig grad for netthandel.

I søknadsprosessen går bevillingsmyndigheten gjennom de tekniske systemer som salgsstedet skal benytte og de deler av virksomhetens internkontroll for alkohol som omhandler utlevering. En slik systemkontroll er mindre tilfredsstillende enn det som ville vært mulig med en ordinær salgskontroll.

Enkelte kommuner har vedtatt at det ikke tillates netthandel for andre enn lokale bryggerier for salg av egenproduserte varer. Det er i dag ingen lokale bryggerier i Stjørdal med bevilling for nettsalg. Det er grunn til å stille spørsmål om det er ønskelig at utenbys dagligvarekjeder skal kunne selge alkohol via nettbutikk enn så lenge det finnes et ordinært salgstilbud lokalt i Stjørdal. Lokale virksomheter kan i større grad kontrolleres gjennom ordinære kontroller og kontakt med virksomhetens ledelse, og slik har man en bedre påvirkning på og kontroll med leverandørens interkontroll.

Det foreslås ingen endringer på det nåværende tidspunkt, men det er ønskelig med en diskusjon om dette.